

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **B. J.**, zastoupeného Mgr. Pavlem Cikánkem, advokátem se sídlem Rooseveltova 6/8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2007, č. j. OAM-1-255/VL-18-11-2007, o udělení mezinárodní ochrany, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 3. 2008, č. j. 60 Az 40/2007 - 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci stěžovatele, advokátu Mgr. Pavlu Cikánkovi, se sídlem Rooseveltova 6/8, Brno, **se přiznává** odměna v částce 2400 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2007, č. j. OAM-1-255/VL-18-11-2007. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel v podané kasační stížnosti uplatňuje důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve

znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel se neztotožňuje se závěry žalovaného, ani krajského soudu, že jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, neboť v průběhu předcházejícího správního řízení vyslovil obavu z ohrožení svého života ze strany soukromé osoby v zemi, v níž nejsou dodržována lidská práva a v níž stát není schopen stěžovateli poskytnout odpovídající ochranu před tímto jednáním. Dle názoru stěžovatele ve věci mělo být aplikováno ustanovení § 14a zákona o azylu, neboť jím tvrzené skutečnosti zakládají důvody pro udělení doplňkové ochrany.

Vzhledem k okolnosti, že se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být jeho kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS, dostupné též na www.nssoud.cz.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti, v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

V projednávané věci však stěžovatel neuvedl výslovně žádný důvod, pro který by jeho kasační stížnost měla být zdejším soudem věcně projednána, tedy žádnou okolnost, pro kterou jím podaná kasační stížnost podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy. Ve vztahu k námitkám, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud předeseílá, že žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, neboť žalovaný dospěl k závěru, že stěžovatel ve své žádosti neuvedl žádné skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit jeho

pronásledování v zemi původu z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Za této situace tedy neměl žalovaný povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu dle § 12 či § 14 zákona o azylu tak, jak stěžovatel namítá. Tato otázka již byla v minulosti předmětem posouzení Nejvyššího správního soudu, který např. ve svém rozhodnutí ze dne 27. 5. 2004, č. j. 7 Azs 124/2004 - 45, publikovaném pod č. 349/2004 Sb. NSS, uvádí, že naplnění podmínek pro zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné vylučuje posouzení žádosti o udělení azylu podle ustanovení § 12, případně dle ustanovení § 14 zákona o azylu. Rovněž v rozhodnutí ze dne 10. 2. 2004, č. j. 4 Azs 35/2003 - 71, publikovaném na www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud konstatuje, že v případě zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné není prováděno dokazování ohledně zjištění existence důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, což dále vylučuje rozhodování podle § 14 zákona o azylu (humanitární azyl) i podle § 13 zákona (sloučení rodiny).

Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud k problémům stěžovatele spočívajícím ve výhrůžkách ze strany soukromé osoby – věřitele, kterému stěžovatel dluží částku ve výši 100 000 USD, podotýká, že i touto problematikou se již ve své rozhodovací činnosti zabýval, např. v rozhodnutí ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, či v rozhodnutí ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48 (obě publikována na www.nssoud.cz). V těchto rozhodnutích Nejvyšší správní soud vyslovil, že obava z vyhrožování soukromých osob není bez dalšího azylově relevantním důvodem ve smyslu § 12 zákona o azylu, neboť se jedná o jednání jednotlivců, které nelze přičítat odpovědnosti státu. V posledně jmenovaném rozhodnutí Nejvyšší správní soud vyjádřil, že *„pouze obavy před vyhrožováním ze strany soukromých osob nejsou bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zejména pokud by v řízení nebyla vyvrácena možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů.“*

V posuzované věci se stěžovatel se svými problémy a žádostí o pomoc na příslušné orgány domovského státu neobrátil a nevyužil tak všech dostupných prostředků, které měl v zemi původu k dispozici. Nejvyšší správní soud poukazuje na své rozhodnutí ze dne 19. 2. 2004, č. j. 7 Azs 38/2003 - 37, publikované na www.nssoud.cz, dle kterého je nutno za pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu považovat pouze takové ohrožení života či svobody, které je trpěné, podporované či prováděné státní mocí; případně na rozhodnutí ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, publikované na www.nssoud.cz, v němž zdejší soud uvádí: *„Obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.“*

Nejvyšší správní soud v této souvislosti uvádí, že povinnost tvrzení má zásadní význam zvláště v řízení ve věcech mezinárodní ochrany, neboť pouze

stěžovatel svým tvrzením utváří rámec zjišťování skutkového stavu ve správním řízení (správní orgán zjišťuje skutečnosti rozhodné pro udělení azylu jen tehdy, pokud stěžovatel tyto důvody alespoň tvrdí), a rovněž bez jednoznačného a určitého zpochybnění závěrů správního orgánu v řízení před správním soudem nelze okolnosti týkající se osobního příběhu žadatele o mezinárodní ochranu v zemi původu ze strany soudu dovodit, neboť podle ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. je krajský soud v řízení o žalobě vázán skutkovým a právním stavem platným ke dni vydání napadeného správního rozhodnutí.

Ve vztahu k námitce stěžovatele týkající se udělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14a zákona o azylu Nejvyšší správní soud uvádí následující.

Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, *by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo státu svého posledního trvalého bydliště.* Podle ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu se za vážnou újmu považuje *mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu.*

Nejvyšší správní soud konstatuje, že doplňková ochrana je institutem pojmově odlišným od mezinárodní ochrany udělované formou azylu podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu. Existenci vážné újmy, která je předpokladem pro udělení doplňkové ochrany, žalovaný správní orgán zkoumá na základě skutkových okolností konkrétního případu, informací o zemi původu a především na základě konkrétních tvrzení, které stěžovatel předkládá správnímu orgánu v řízení o udělení mezinárodní ochrany.

V dané věci zdejší soud z obsahu žalobou napadeného správního rozhodnutí ověřil, že správní orgán se problémem, zda stěžovateli v případě návratu do země původu nehrozí nebezpečí vážné újmy, zabýval. V této souvislosti žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že stěžovatel v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno vyvodit závěr, že by mu v zemi původu hrozilo nebezpečí vážné újmy z některého z důvodů uvedených v § 14a zákona o azylu. Ve svém rozhodnutí žalovaný vycházel z informace ministerstva zahraničních věcí, č. j. 111882/2005-LP ze dne 11. 4. 2005, podle které je mongolským oficiálním orgánům známo, že řada obyvatel odchází ze země původu především za prací a není znám žádný případ postihu osob, které v zahraničí o azyl požádaly. Žalovaný tak (vzhledem k příčinám, pro které stěžovatel opustil svou vlast) nedospěl k závěru, že by mu v případě návratu hrozilo mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání

ve smyslu zákona o azylu. Dále konstatoval, že je mu z úřední činnosti známo, že na území Mongolska v současné době neprobíhá mezinárodní či vnitřní ozbrojený konflikt, a tedy ani z těchto důvodů stěžovatel nebude v případě návratu ohrožen na životě či lidské důstojnosti.

Nejvyšší správní soud se s tímto názorem žalovaného v plném rozsahu ztotožňuje, neboť obavy stěžovatele v zemi původu byly zapříčiněny jednáním soukromých osob a stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by měl odůvodněné obavy z pronásledování z důvodů rasových, náboženských, národnostních, z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávání určitých politických názorů.

Ze shora uvedeného tak vyplývá, že ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na veškeré stěžovatelem uplatněné námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s. a dle tohoto ustanovení ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 11. 2007, č. j. 60 Az 40/2007 - 29, zástupce Mgr. Pavel Cikánek, advokát se sídlem Rooseveltova 6/8, Brno. Ustanovenému zástupci stěžovatele byla přiznána odměna v částce 2400 Kč, a to za jeden úkon právní služby (písemné podání soudu ve věci samé) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (advokátní tarif). Odměna byla vypočtena podle ustanovení § 9 odst. 3 písm. f), ve spojení s § 7 bod 5., advokátního tarifu tak, že za jeden úkon právní služby byla stanovena odměna ve výši 2100 Kč a k ní náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese v souladu s ustanovením § 35 odst. 8 s. ř. s. stát.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2008

JUDr. Radan Malík
předseda senátu